Lietas Nr. C30433814
Lietas arhīva Nr. C-4338-14/12

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Strode
ar sekretāri M.Subotinu
2014.gada 27.novembrī, atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja civillietu akciju sabiedrības (turpmāk AS) ”SEB banka” prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu, un

konstatēja

2014.gada 9.maijā tiesā saņemts AS ”SEB banka” prasības pieteikums pret /pers. B/ par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 8.augustā starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk SIA) ”Unilīzings” (vēlāk SIA ”SEB līzings”), kā iznomātāju, un atbildētāju, kā nomnieku, tika noslēgts Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgums (turpmāk Līzinga līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam tika nodots nomā transporta līdzeklis Opel Meriva (turpmāk Līzinga objekts). Nomas pirkums (līzings) ir preču piegādes darījums, kurā līzinga devējs, pamatojoties uz noslēgto nomas pirkuma (līzinga) līgumu, uz noteiktu laiku un par līgumā noteiktajiem līzinga maksājumiem nodod lietošanā līzinga ņēmējam konkrētu preci (līzinga objektu), nomas pirkuma (līzinga) līgumā paredzot, ka līzinga objekts pāriet līzinga ņēmēja īpašumā, ja līzinga ņēmējs ir veicis visus līgumā noteiktos maksājumus. Līzinga devējs, saskaņā ar Līzinga līgumu, atbildētāja uzdevumā, iegādājās Līzinga objektu, kurš saskaņā ar šī Līzinga līguma 3.1.punktu un piegādes apliecinājumu tika nodots atbildētājam.

Saskaņā ar Līzinga līguma speciālajiem noteikumiem un 4.1.punktu atbildētājam bija pienākums maksāt prasītājam visus nomas maksājumus saskaņā ar līgumu katra mēneša 25.datumā. Nomas maksājumu apmērs tika norādīts līgumam pievienotajā maksājumu grafikā. Papildus nomas maksājumiem atbildētājam, saskaņā ar Līzinga līguma speciālajiem noteikumiem un 1.1.punktu, bija jāmaksā procenti, kā atlīdzība, par kredītresursu izmantošanu.

2008.gada 8.jūlijā tika noslēgta vienošanās par grozījumiem Līzinga līgumā, saskaņā ar kuru atbildētājam bija jāsamaksā komisijas maksa LVL 47,20 apmērā, kas pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa sastāda EUR 67,15.

Ņemot vērā augstāk norādīto, Līzinga līguma 8.2.5.3.punktu un 4.1.punktu, kā arī to, ka, uz 2008.gada 11.jūliju, atbildētājs nebija izpildījis savas saistības, viņam tika aprēķināts līgumsods EUR 20,83 apmērā, kā arī SIA ”SEB līzings”, saskaņā ar Līzinga līguma 8.3.punktu, nosūtīja atbildētājam paziņojumu par Līzinga līguma darbības izbeigšanu.

Papildus minētajam prasības pieteikumā norādīts, ka sertificēts vērtētājs /pers. E/ 2008.gada 4.septembrī noteica Līzinga objekta piespiedu pārdošanas vērtību LVL 4800 apmērā (summa bez pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk PVN) LVL 4067,80).

2008.gada 24.oktobrī SIA ”SEB līzings”, saskaņā ar pirkuma līgumu Nr.H10DL-0188, pārdeva norādīto Līzinga objektu par EUR 7800 (summa bez PVN) EUR 6610,17.

Pie šādiem apstākļiem, atsaucoties uz Civillikuma 1587.pantu, prasītājs uzskata, ka atbildētājam ir jāizpilda uzņemtās saistības un ir pamats piedzīt no atbildētāja nesamaksātos nomas maksājumus EUR 138,99, procentu maksājumus EUR 130,33, nokavējuma līgumsodu EUR 20,83, citus izdevumus EUR 67,15 apmērā un starpību starp nesamaksātajiem nomas maksājumiem un Līzinga objekta pārdošanas vērtību, tas ir, EUR 2320,80.

Tāpat arī prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 18.decembrī starp SIA ”SEB līzings” un AS ”SEB banka” tika noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru prasītājam tika nodotas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no augstāk minētā Līzinga līguma.

Saskaņā ar Līzinga līguma 11.2.punktu visi strīdi, kas izriet no augstāk minētā nomas līguma, tiek izskatīti Rīgas Starptautiskajā šķīrējtiesā viena tiesneša sastāvā.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 487.pantu un ņemot vērā to, ka prasījuma tiesības prasītājs pārņēmis saskaņā ar cesijas līgumu, tad viņš nav šķīrējtiesas līguma dalībnieks, un, līdz ar to, šis strīds nav pakļauts izskatīšanai šķīrējtiesā.

Saskaņā ar augstāk minēto, Civilprocesa likuma 487.pantu un Latvijas Republikas Civillikuma 1587., 1716., 1720., 1793., 1798., 1805.pantu AS ”SEB banka” lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu AS ”SEB banka” nesamaksātos nomas maksājumus EUR 138,99, procentu maksājumus EUR 130,33, nokavējuma līgumsodu EUR 20,83, citus izdevumus EUR 67,15 un starpību starp nesamaksātajiem nomas maksājumiem un Līzinga objekta pārdošanas vērtību EUR 2320,80 apmērā, kopā piedzenot EUR 2678,10, kā arī visus tiesāšanās izdevumus, piedzītās summas pārskaitot uz kontu Nr.LV79UNLA0091000904403 AS ”SEB banka”.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus Civilprocesa likuma 148.panta kārtībā lietā nav sniedzis.

AS ”SEB banka” pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. 2014.gada 3.novembrī tiesā saņemts prasītāja iesniegums, kurā lūgts lietu izskatīt bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā uz tajā norādītajiem motīviem un pierādījumiem.

/pers. B/ uz tiesas sēdi neieradās, nepaziņoja neierašanās iemeslus, kā arī nelūdza atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56.panta pirmajā un piektajā daļā noteiktajā kārtībā.

Tā kā tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos gadījumus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu, tiesa atzina par iespējamu civillietu izskatīt bez lietas dalībnieku piedalīšanās tiesas sēdē.

Pārbaudījusi civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka AS ”SEB banka” prasība ir apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

2006.gada 8.augustā starp SIA ”Unilīzings” (pēc nosaukuma maiņas SIA ”SEB līzings”), kā iznomātāju, un /pers. B/, kā nomnieku, tika noslēgts Līzinga līgums – Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgums Nr.F083560, saskaņā ar kuru SIA ”Unilīzings”, /pers. B/ uzdevumā, iegādājās Līzinga objektu – automašīnu

Opel Meriva, ar vērtību EUR 12 419,98, neieskaitot PVN, un 2006.gada 29.augustā nodeva to atbildētāja turējumā un lietošanā, ko apliecina lietas materiālos esošais 2006.gada 29.augusta Piegādes apliecinājums. Līguma beidzamais datums tika noteikts 2013.gada 25.augusts.

Saskaņā ar Līzinga līguma vispārējo noteikumu 4.1.punktu atbildētājam bija pienākums samaksāt iznomātājam komisijas maksu, pirmo maksājumu, kā arī visus nomas un citus maksājumus saskaņā ar šo Līgumu, nosakot, ka gadījumā, ja nomnieks neizpilda savas maksāšanas saistības pret iznomātāju, iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no šī Līguma un pieprasīt nomniekam šī līguma saistību izpildi pirms termiņa un līgumsoda samaksu.

Minētā līguma vispārējo noteikumu 1.punktā ir noteikts, ka nomniekam jāmaksā iznomātājam procentus (kredītprocentus), kas ir atlīdzība par kredītresursu izmantošanu, savukārt Līzinga līguma speciālajos noteikumos un līgumam pievienotajā maksājumu grafikā noteikts, ka maksājumu diena ir katra mēneša 25.datumā un, ka mainīgā procentu likme ir 5,59% gadā no atlikušās vērtības, savukārt fiksētā procentu daļa – 2,5%.

2008.gada 18.februārī SIA ''Unilīzings'' un /pers. B/ noslēdza Grozījumus 2006.gada 08.augusta Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgumā Nr.F083560, kuru 1.punktā un 2.punktā puses vienojās, ka nomnieks Līguma darbības termiņa laikā 2008.gada februāra, marta un aprīļa mēnešos neveic Nomas priekšmeta pamatsummas atmaksas maksājumus. Šajos mēnešos nomnieks saskaņā ar iznomātāja rēķiniem maksā iznomātājam procentus (kredītprocentus). Tāpat arī līdzēji vienojās, ka Nomas priekšmeta pamatsummas atmaksas maksājumi, kuri Nomniekam būtu bijuši jāveic šī Līzinga līguma 1.punktā minētajos mēnešos, nomniekam ir jāveic atlikušajos nomas perioda kalendārajos mēnešos, sadalot tos attiecīgi par šiem kalendārajiem mēnešiem. Attiecīgi minēto grozījumu 1.punktā un 2.punktā noteiktajam tika pārstrukturizēts Līzinga līguma Maksājumu grafiks, aizstājot to ar jaunu Maksājumu grafiku, kas tika pievienots šiem grozījumiem (Grozījumu 2006.gada 08.augusta Finansu līzinga (nomas pirkuma) līguma Nr.F083560 3.punkts).

Papildus minētajam, 2008.gada 8.jūlijā līdzēji noslēdza arī Vienošanos par grozījumiem 2006.gada 08.augusta Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgumā Nr.F083560, kura 1., 2., 3.punktā līdzēji vienojās, ka nomnieks Līguma darbības termiņa laikā 2008.gada jūlija un augusta mēnešos neveic Nomas priekšmeta pamatsummas atmaksas maksājumus. Šajos mēnešos nomnieks saskaņā ar iznomātāja rēķiniem maksā iznomātājam procentus (kredītprocentus). Nomas priekšmeta pamatsummas atmaksas maksājumi, kuri Nomniekam būtu bijuši jāveic šī Līzinga līguma 1.punktā minētajos mēnešos, nomniekam ir jāveic atlikušajos nomas perioda kalendārajos mēnešos, sadalot tos attiecīgi par šiem kalendārajiem mēnešiem. Attiecīgi minētās vienošanās 1.punktā un 2.punktā noteiktajam, līdzēji nolēma pārstrukturizēt Līzinga līguma Maksājumu grafiku ar šai vienošanai pievienoto Maksājumu grafiku.

Atbilstoši Vienošanās par grozījumiem 2006.gada 08.augusta Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgumā Nr.F083560 4.punktam, par izmaiņām Nomas maksājumu veikšanas kārtībā un apmērā tika noteikta komisijas maksa LVL 47,20, ieskaitot PVN.

Civillikuma 1589.pantā ir noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Līzinga līguma 8.2.5.3.punktā un 1.punktā noteikts, ka iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no šī līguma un pieprasīt nomniekam no tā izrietošo saistību izpildi pirms termiņa, ja pilnīgi vai daļēji netiek samaksāti Nomas maksājumi, kas ir maksājumi, kas nomniekam jāmaksā iznomātājam, saskaņā ar iznomātāja piestādītiem rēķiniem, un šī maksāšanas saistību neizpilde turpinās divdesmit dienas pēc attiecīgās maksājuma dienas. Iznomātājs, vienpusēji atkāpjoties no šī Līguma, nosūta nomniekam paziņojumu par Līguma laušanu un kredītrēķinu par atlikušo nomas priekšmeta maksājumu. Ja iznomātājs, saskaņā ar šī Līguma 8.2.punkta noteikumiem, pirms termiņa atkāpjas no šī Līguma, iznomātājam nav jāatdod nomniekam no tā saņemtā komisijas maksa, kā arī nomas maksājumi un citi maksājumi, ko iznomātājs saņēmis no nomnieka saskaņā ar šī Līguma noteikumiem (Līzinga līguma 8.3.punkts).

Saskaņā ar Līzinga līguma 8.4.1.punktu, ja iznomātājs vienpusēji pirms termiņa atkāpjas no šī līguma, iznomātājam ir tiesības pārņemt savā valdījumā nomas priekšmetu un pēc sava ieskata pārdot to trešajai personai par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību.

Ar 2008.gada 8.augusta Paziņojumu par Finansu Līzinga līguma izbeigšanu SIA ''SEB līzings'' paziņoja atbildētājam, ka 2008.gada 8.augustā izbeidz Līzinga līguma darbību, kā arī atbildētājam tika pieprasīts nodot Līzinga objektu.

Saskaņā ar Prasības aprēķinu par /pers. B/ 2006.gada 8.augusta Līzinga līguma Nr.F083560 parādu, atbildētājs nav samaksājis nomas maksājumu EUR 138,99 apmērā, procentus EUR 130,33 un Vienošanās par grozījumiem 2006.gada 08.augusta Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgumā Nr.F083560 4.punktā noteikto komisijas maksu LVL 47,20, kas atbilst EUR 67,15.

Līzinga Līguma 1.punktā, cita starpā, noteikts, ka nokavējuma līgumsods ir pametums, ko nomnieks apņemas ciest par labu iznomātājam, tas ir, samaksāt iznomātājam par šajā līgumā noteikto maksājumu samaksas kavējumu. Nokavējuma līgumsoda apmērs ir 0,30% dienā no kavētā maksājuma apmēra.

Pamatojoties uz minēto un tā kā, uz 2008.gada 11.jūliju, atbildētājs nebija veicis Līzinga līgumā noteiktos maksājumus, atbildētājam tika aprēķināts līgumsods EUR 20,83 apmērā.

Sertificēta kustamās mantas vērtētāja /pers. E/ 2008.gada 4.septembra Transportlīdzekļa novērtēšanas aktā norādīts, ka Līzinga objekta tirgus vērtība ir LVL 6800, bet piespiedu pārdošanas vērtība – LVL 4800, iekļaujot PVN.

Saskaņā ar 2008.gada 24.oktobra Pirkuma līgumu Nr.H10DL-0188, kas noslēgts starp SIA ''SEB līzings'', kā pārdevēju, un /pers. J/, kā pircēju, Līzinga objekts tika pārdots ar pirkuma maksu EUR 7800 apmērā, ieskaitot PVN.

Līzinga līguma 8.5.1.punkts nosaka, ka iznomātāja vienpusējas atkāpšanās gadījumā, nomniekam jāmaksā iznomātājam naudas summa, kas veidojas kā starpība starp summu, ko iznomātājs ieguvis, pārdodot nomas priekšmetu, un nesaņemtajiem nomas maksājumiem.

Saskaņā ar Prasības aprēķinu par /pers. B/ 2006.gada 8.augusta Līzinga līguma Nr.F083560 parādu, atlikums pirms pārdošanas bija EUR 8930,97 bez PVN, bet atlikums pēc pārdošanas – EUR 2320,80 bez PVN.

Civillikuma 1793.panta 3.punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura, cita starpā, var notikt pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina (Civillikuma 1801.pants).

Savukārt, atbilstoši Civillikuma 1805.pantam cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

2008.gada 18.decembrī SIA ''SEB līzings'', kā cedents, un AS ''SEB banka'' noslēdza Līgumu par līzinga prasījumu cesiju, saskaņā ar kuru un tam pievienoto pielikumu AS ''SEB banka'' tika nodotas prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1793.panta 3.punktu, 1798.pantu un 1801.pantu, tiesa atzīst, ka prasītājs ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no Līzinga līguma.

Tiesai nav objektīva pamata apšaubīt prasītāja norādīto atbildētājas parāda summas apmēru, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma ar lietā iesniegtiem rakstveida pierādījumiem un, līdz ar to, no atbildētāja par labu AS ''SEB banka'' piedzenami nesamaksātie nomas maksājumi EUR 138,99, nesamaksātie procentu maksājumi EUR 130,33, līgumsods EUR 20,83, nesamaksātā komisijas maksa EUR 67,15 un starpība starp nesamaksātajiem nomas maksājumiem un Līzinga objekta pārdošanas vērtību EUR 2320,80 apmērā.

Tāpat arī no atbildētāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, piedzenama prasītāja samaksātā valsts nodeva EUR 341,86 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 194., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt AS ''SEB banka'', Nr.40003151743, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu;

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS ''SEB banka'', Nr.40003151743, nesamaksātos nomas maksājumus EUR 138,99, nesamaksātos procentu maksājumus EUR 130,33, līgumsodu EUR 20,83, nesamaksāto komisijas maksu EUR 67,15, starpību starp nesamaksātajiem nomas maksājumiem un Līzinga objekta pārdošanas vērtību EUR 2320,80 apmērā, valsts nodevu EUR 341,86 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā piedzenot EUR 3024,66 (trīs tūkstoši divdesmit četri *euro* un sešdesmit seši *euro* centi);

noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Prasītājs aizmugurisku spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs aizmugurisku spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena ir 2014.gada 1.decembris.

Tiesnese I.Strode